

CONSILIUL NAȚIONAL AL AUDIOVIZUALULUI

ROMÂNIA
BUCUREȘTI

Bd. Libertății nr. 14
Sector 5, CP 050706
CF 4266189

Autoritate publică
autonomă

Tel.: +4 0213055356
Fax: +4 0213055354

cna@cna.ro
www.cna.ro

Decizia nr. 345 din 13.10.2021
privind amendarea cu 5.000 de lei a S.C. ANTENA 3 S.A.
București, Bd. Dimitrie Pompeiu nr. 9-9A, Iride Bussines Park
Clădirea 14, parter, sector 2, CUI 15971591
Fax: 021/2087496
E-mail: juridic@antena3.ro

- pentru postul de televiziune ANTENA 3 – NEWS & CURRENT AFFAIRS
București, Bd. Dimitrie Pompeiu nr. 9-9A, Clădirea 16, parter, sector 2

Întrunit în ședință publică în ziua de 13 octombrie 2021, Consiliul Național al Audiovizualului a analizat raportul de monitorizare întocmit de direcția de specialitate ca urmare a sesizării înregistrate la CNA sub nr. 7332/10.08.2021 referitoare la edițiile de știri și dezbateri difuzate de postul ANTENA 3 în data de 08.08.2021.

Postul de televiziune ANTENA 3 – NEWS & CURRENT AFFAIRS aparține S.C. ANTENA 3 S.A. (licența audiovizuală nr. S-TV 76.7/16.12.2003 și decizia de autorizare nr. 882.2-2/22.11.2016).

În urma analizării raportului de monitorizare și a vizionării unor secvențe din înregistrări, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul a încălcat prevederile art 64 alin. (1) lit. b) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare (Codul audiovizualului), potrivit căroră: *În virtutea dreptului fundamental al publicului la informare, furnizorii de servicii media audiovizuale trebuie să respecte următoarele principii:*

b) informarea cu privire la un subiect, fapt sau eveniment să fie corectă, verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință.

Redăm din raportul de monitorizare:

Postul de televiziune Antena 3 a difuzat în data de 08.08.2021, intervalul 06:00-24:00, emisiuni informative și de dezbateri în care a fost prezentat subiectul referitor la apariția în spațiul public a unor noi imagini, surprinse de camerele de supraveghere, după alegerile locale, în care apare Clotilde Armand, alături de membri USR în sala Biroului Electoral al Sectorului 1 în care se aflau sacii cu voturi, astfel:

• **06:00- 06:50 - Știrile dimineții**

Titluri: **Scandal uriaș, reacția omului care a fost cu Clotilde în sala de voturi/ Clotilde Armand, în praful camerei unde se numărau voturile de la Sectorul 1.**

Prezentatoare: **Au apărut noi imagini scandaloase cu Clotilde Armand de la alegerile locale. Primarul Sectorului 1 dă indicații soțului și șefei de Cabinet cu privire la procesul electoral. Reprezentanții USR au sărit în apărarea edilului.**

Este difuzat un material video (*sursa: Descoperiți*) în care Clotilde Armand împreună cu alte trei persoane se uită pe o coală de hârtie și discută despre datele aflate pe ea. Coala de hârtie este marcată cu un cerc roșu. În alte imagini Clotilde Armand însoțită de alte trei persoane iese dintr-un lift. Figura Lui Clotilde Armand este marcată cu un cerc roșu. În imaginile următoare se vede Clotilde Armand cu o mască pe față, împreună cu alte trei

persoane, stă în pragul încăperii unde sunt depozitați saci cu buletine de vot. În încăperea respectivă se aflau mai multe persoane.

Materialul mai conține și declarații ale unor persoane care își exprimă opiniile referitoare la acele imagini.

Imaginile sunt comentate din off.

Voce din off: **Lângă Clotilde Armand apare și soțul său dar și Catrinel Trofin, actuala Șefă de Cabinet al edilului. Acestora, actualul edil al Sectorului 1 le dădea atunci indicații .**

(...)

Voce din off: **Vineri seara jurnaliștii Antena 3 au intrat în posesia altor imagini de pe camerele de supraveghere în care Clotilde Armand stă în pragul ușii sălii în care erau depozitați sacii cu voturi în care scotoceau aproximativ 20 de persoane. Reprezentanții USR sar în apărarea edilului.**

Această știre, sub acest format, a fost prezentată și în următoarele emisiuni informative: 07:00-07:50- *Știrile dimineții* (rep.07:04/8-7.asf), 08:00-08:50-*Știrile dimineții* (rep.04.20/8-8.asf), 09:00-09:51-*Știri* (rep.04.24/8-9.asf).

- **10:00 –10:50 - Știri**

Titluri: **Scandal uriaș, reacția omului care a fost cu Clotilde în sala de voturi/ Clotilde Armand, în pragul camerei unde se numărau voturile de la Sectorul 1.**

Prezentatoare: **Cursul anchetei privind presupusa fraudă la alegerile din Sectorul 1 se poate schimba. Au apărut noi imagini scandaloase. Clotilde Armand în interiorul Biroului Electoral de Sector care dă indicații soțului și șefei de Cabinet cu privire la procesul electoral. Edilul însă a negat că s-ar fi aflat acolo. Colega mea Georgiana Murgilă în direct cu noi acum, vine cu informații. Bună dimineața, Georgiana! În foarte scurt timp ar trebui să aflăm și decizia procurorilor cu privire la acest dosar. Pe de altă parte Dan Barna și înțeleg că și soțul lui Clotilde Armand, ar putea fi audiați în această anchetă.**

Reporterul Georgiana Murgilă relatează că s-ar putea să fie chemați toți cei care au fost prezenți în acea sală, inclusiv Clotilde Armand, la audieri și că fostul primar al Sectorului 1, Daniel Tudorache a depus o plângere la SIIJ. De asemenea spune că Procuratura a aprobat Poliției Capitalei un răgaz până la sfârșitul lunii august pentru a definitiva cercetările. Totodată este posibil deschiderea unui nou dosar privind noile imagini apărute în spațiul public.

Este difuzat același material video (sursa: Descoperiți), prezentat și în emisiunile anterioare.

Aceste informații au fost reluate și în emisiunile informative *Știri* din intervalele: 11:00-11:18 (rep.11:54/8-11.asf), 12:00-12:50 (rep.36.41/8-12.asf), 14:00-14:51 (rep.41.32/8-14.asf).

- **20:59-22:45 – Subiectiv**

Moderator: Răzvan Dumitrescu

În intervalul 20:59-21:45 în studio au fost invitați Marian Ciolacu-președintele PSD și Mugur Ciuvică.

Titluri aferente subiectului reclamat: **Breaking News/ Marcel Ciolacu: Clotilde Armand și soțul său trebuie arestați/ Scandalul fraudării voturilor de la Sectorul 1! Marcel Ciolacu intervine/ Imagini scandaloase! Clotilde Armand se interesa de cum se vota/ Clotilde Armand spune că nu a intrat în camera cu voturi! Imaginile o contrazic/ Marcel Ciolacu: De ce nu se fac arestări în cazul fraudei de la Sectorul 1?/Marcel Ciolacu: De ce Jandarmeria nu are nicio reacție în cazul fraudei?/ Marcel Ciolacu: Ce căutau acolo rudele și consilierii lui Clotilde?/ Marcel Ciolacu: Iohannis trebuie să intervină și să facă ședință CSAT/ Marcel Ciolacu: S-au strâns deja 15 000 de semnături împotriva lui Clotilde/ Marcel Ciolacu: Clotilde Armand a coordonat un grup infracțional acolo/ Marcel Ciolacu: Toată armata PSD se va mobiliza să o demitem pe Clotilde/ Marcel Ciolacu: Din 20 de secții lipsesc voturi cu totul! Este fraudă!/ Adrian Năstase o ironizează pe Clotilde: " USR cu mâna pe sub fusta democrației"/ Ciolacu: Am discutat cu Adrian Năstase despre pericolul fraudării alegerilor.**

Răzvan Dumitrescu: (...) Ce speranțe de mai bine să ai în România din moment ce până și voturile se fură?! La ce te mai poți aștepta acum din moment ce de aproape cinci luni așteptăm rezultatul anchetei și explicațiile pentru acele imagini strigătoare la cer pe care le-ai văzut din nou astăzi în deschiderea emisiunii. Între timp apar și alte imagini pe care le-ai văzut tot la Antena 3 la televizor în care apare și doamna Clotilde Armand. Anchetatorii nu le au sau nu le aveau încă iar doamna Armand zice că dânsa nu a fost acolo, la sacii cu voturi. Ce încredere mai poți avea că votul contează când vezi asemenea lucruri? Răspunde cineva pentru toate astea? Sau suntem nevoiți să privim aceste manevre ca și când nu s-ar fi întâmplat în țara noastră ci într-un film la care ne uităm cu berea pe masă. În cine să ai încredere că mai poate rezolva aceste probleme? (...) Răzvan Dumitrescu: Bun, deci au apărut, mă rog, imagini în extenso, nu-i așa, și desigur ne așteptăm ca acest curs al anchetei cu presupusa fraudă să capete în acest moment o altă direcție, doamnelor și domnilor. Pentru că între timp acele imagini de la Sectorul 1 se completează cu noi imagini scandaloase în care apare doamna Clotilde Armand în interiorul Biroului Electoral de Sector. Doamna Armand pare să dea acolo indicații, este și soțul său și actuala Șefă de Cabinet, acolo, în timpul procesului electoral. (...)	Este prezentat același material video (sursa: Descoperiți), difuzat și în emisiunile anterioare.
Răzvan Dumitrescu: Vreau să vă întreb dacă aveți încredere, după ce au apărut și imaginile astea, în anchetă. Marian Ciolacu: În acest moment democrația în România se află în pericol. Lucrurile erau evidente de a doua zi după alegeri, când au apărut primele imagini. Să ne fie foarte clar. (...) Marian Ciolacu: De ce nu există mandate de reținere către persoanele care nu aveau acces acolo? De ce nimeni... Domnule, am înțeles, magistrații sunt anchetați de SIIJ. Dar nu toți de acolo erau magistrați. Erau reprezentanții partidelor. De ce în nicio imagine nu există un alt candidat în acea clădire, decât Clotilde Armand sau președintele partidului USR, domnul Dan Barna. (...) Răzvan Dumitrescu: De ce? Marian Ciolacu: (...) Vrem să știm de la Jandarmerie cine a permis rudelor accesul în clădire. Răzvan Dumitrescu: Vă referiți la soțul doamnei Armand, sau la cine? Marian Ciolacu: Mă refer la oricine. Orice persoană străină. Acolo nu au voie să intre decât jandarmii. Ei manipulează sacii când îi predau sigilați către Judecătoria, deci nu-i atinge nimeni. Ce căutau acolo consilieri personali, membri ai familiei? Cum să intri în clădire? Cine a permis? (...)	(...) Marian Ciolacu: (...) Normal că așteptam o decizie a magistraților să mergem în Instanță cu avocații noștri să anulăm aceste alegeri care au la bază o fraudă. Doamna Clotilde Armand, repet, în afară de Clotilde Armand nu e niciun candidat în acel sediu. E clar că a coordonat un grup infracțional care a dus la fraudarea alegerilor. Este evident pentru toată lumea. De ce stai procurorii și nu termină odată ancheta? Răzvan Dumitrescu: De ce? Dumneavoastră ce explicație aveți? Marian Ciolacu: Nu conduc eu Ministerul Justiției și nu... nici Parchetul General. Răzvan Dumitrescu: Nu conduceți, dar totuși această întrebare cred că va trebui să v-o puneți și eventual să vă și răspundeți din perspectiva funcțiilor pe care le-ați avut în statul român. Pentru că ați fost și președinte al Camerei Deputaților, ați fost cu partidul și la guvernare. Marian Ciolacu: Eu am crezut că trăim într-o democrație și statul de drept își face treaba. Nu e părtinitor. Răzvan Dumitrescu: Asta e o glumă acum, că ați crezut. Marian Ciolacu: Nu, eu așa am crezut, eu sunt un om de profil democratic. Răzvan Dumitrescu: Domnule Ciuvică, dacă nu se întâmplă nimic, foarte mulți își

pun următoarea întrebare: de ce să mai merg la vot, dacă și după ce se văd lucrurile astea, chiar nu se întâmplă nimic în statul român. Înseamnă că e un simulacru de stat și cu asta-basta.

Mugur Ciuvică: **Dacă nu se întâmplă nimic în legătură cu fraudă de la Sectorul 1, vor fi probleme. Nu știu exact acum să le identific, poate să fie și ce-ați spus dumneavoastră dar poate să fie mai rău decât atât, în sensul în care, nu că cetățenii n-o se mai ducă la vot. Poate și asta, dar vor fi șmecheri care vor spune: gata nene, e liber la furat! Șmecheri din zona asta în primul rând, a Puterii care, zona are și o oarece imunizare la DNA sau un vaccin special sau ceva, și l-au făcut...**

Răzvan Dumitrescu: **MDNA se numește.**

Mugur Ciuvică: **Așa, DNA mesager și-au făcut. Și fiind imunizați, au practic în corp și atunci cu atât mai mult vor spune, stai așa, (...) Mă întreb și eu ce dra.... pardon, ce dracului mai numără acolo, când am imaginile alea, că voturile au fost mătrășite deja și numărătoarea nu prea are sens. Ei va trebui să ancheteze pe baza imaginilor, cu oamenii care au intrat acolo ilegal, cu actuala primărie care a supervizat acțiunea. Cum mințea ea pe Facebook acum două nopți că ea nu a intrat în cameră, o aveți în imagini cum intră în camera respectivă, stând, e adevărat, în ușă, dar în cameră și se uită să vadă ce fac băieții ei pe acolo, pe la voturi, după aia cum se interesează de rezultate pe hol, ați dat iarăși imaginile. (...)**

După analizarea raportului de monitorizare și vizionarea unor secvențe din emisiuni, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul nu a respectat obligațiile legale impuse de normele din domeniul audiovizualului referitoare la informarea corectă a publicului prevăzute de art. 64 alin. (1) lit. b) din Codul audiovizualului.

Consiliul a considerat că emisiunile au fost difuzate cu încălcarea prevederilor legale ce impun informarea corectă, obiectivă, imparțială și cu bună-credință a publicului cu privire la subiectele, faptele sau evenimentele aduse în atenția sa, în condițiile în care, prin titluri sau afirmații ale prezentatorilor, moderatorilor, sau reporterilor, au prezentat ca certe și lipsite de orice echivoc informații privind infracțiuni electorale, furtul voturilor pentru primăria Sectorului 1 și autorii acestuia.

Astfel, pe ecran au afișate titluri, precum:

- emisiunea **Subiectiv (20:59-22:45)**

“Titluri aferente subiectului reclamat: **Breaking News/ Marcel Ciolacu: Clotilde Armand și soțul său trebuie arestați/ Scandalul fraudării voturilor de la Sectorul 1! Marcel Ciolacu intervine/ Imagini scandaloase! Clotilde Armand se interesa de cum se vota/ Clotilde Armand spune că nu a intrat în camera cu voturi! Imaginile o contrazic/** “

De asemenea, în emisiuni au fost făcute afirmații precum:

• 08.08.2021 / **10:00 –10:50 - Știri**

Titluri: **Scandal uriaș, reacția omului care a fost cu Clotilde în sala de voturi/ Clotilde Armand, în pragul camerei unde se numărau voturile de la Sectorul 1.**

Prezentatoare: **Cursul anchetei privind presupusa fraudă la alegerile din Sectorul 1 se poate schimba. Au apărut noi imagini scandaloase. Clotilde Armand în interiorul Biroului Electoral de Sector care dă indicații soțului și șefei de Cabinet cu privire la procesul electoral**

- emisiunea **Subiectiv (20:59-22:45)**

“ (...) **Normal că așteptam o decizie a magistraților să mergem în Instanță cu avocații noștri să anulăm aceste alegeri care au la bază o fraudă. Doamna Clotilde Armand, repet, în afară de Clotilde Armand nu e niciun candidat în acel sediu. E clar că a coordonat un grup infracțional care a dus la fraudarea alegerilor. Este evident pentru toată lumea. De ce stau procurorii și nu termină odată ancheta? “;**

(...)

“Răzvan Dumitrescu: **Domnule Ciuvică, dacă nu se întâmplă nimic, foarte mulți își pun următoarea întrebare: de ce să mai merg la vot, dacă și după ce se văd lucrurile astea, chiar nu se întâmplă nimic în statul român. Înseamnă că e un simulacru de stat și cu asta-basta.**

Mugur Ciuvică: **Dacă nu se întâmplă nimic în legătură cu fraudă de la Sectorul 1, vor fi probleme.”**

Or, o astfel de prezentare, în care în mod repetat publicul este informat că infracțiunile sunt certe, dovedite, evaluarea instanțelor judecătorești trecând cumva în plan secund, nu poate asigura o informare imparțială și de bună credință a publicului referitor la situația prezentată.

Astfel, în context, raportat la conținutul programelor și la modul de abordare, informarea apare ca una părtinitoare, subiectivă, lipsită de neutralitatea unei informări corecte a publicului fiind de natură să influențeze publicul și să canalizeze opinia acestuia prin prezentarea ca fapte reale, dincolo de orice dubiu, a unor posibile infracțiuni, care nu au fost supuse controlului judecătoresc, situație de natură să afecteze libera formare a opiniei publicului.

Față de aceste aspecte, Consiliul a constatat încălcarea prevederilor art. 64 alin. (1) lit. b) din Codul audiovizualului, apreciind că, în raport de modul în care s-a realizat, informarea publicului referitor la faptele și evenimentele prezentate în cadrul programelor analizate, a fost în totală contradicție cu obligațiile de obiectivitate impuse de reglementările legale.

În calitate de garant al interesului public, Consiliul consideră că radiodifuzorii au obligația de a informa publicul în mod corect, iar acest lucru trebuie făcut în mod imparțial și echilibrat în ceea ce privește faptele și evenimentele prezentate.

În acest sens, Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei, în Rezoluția nr. 1003/1993 cu privire la etica jurnalistică, precizează că presa este obligată să se supună unor principii etice, ferme, prin care se garantează libertatea de exprimare și dreptul fundamental al cetățeanului de a primi informații corecte și opinii sincere, iar difuzarea știrilor trebuie să fie bazată pe adevăr, asigurată prin mijloace adecvate de verificare și demonstrare și pe imparțialitate în prezentare, descriere și narare.

Față de aceste aspecte, ținând cont de criteriile de individualizare a sancțiunii prevăzute la art. 90 alin. (4) din Legea audiovizualului, respectiv în raport de gravitatea faptelor reținute în sarcina radiodifuzorului, precum și de sancțiunile aplicate anterior, pe parcursul ultimului an (respectiv radiodifuzorul a fost sancționat cu șase (6) somații publice pentru încălcarea prevederilor din domeniul audiovizual referitoare la informarea corectă a publicului, prin Deciziile nr. 118/27.05.2021, 128/08.06.2021, 271/16.09.2021, 541/22.09.2020, 649/17.11.2020, 713/22.12.2020, precum și cu un număr de patru (4) amenzi în valoare totală de 45.000 lei), membrii Consiliului au votat, cu respectarea prevederilor art. 15 din aceeași lege, sancționarea radiodifuzorului cu amendă în cuantum de 5.000 lei.

Supusă la vot, propunerea de sancționare a fost adoptată cu respectarea condițiilor de legalitate prevăzute de art. 15 din Legea audiovizualului.

În temeiul art. 91 alin. (1) și (3) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare,

Consiliul Național al Audiovizualului adoptă următoarea

DECIZIE:

Art. 1 - Radiodifuzorul S.C. ANTENA 3 S.A. (licența audiovizuală nr. S-TV 76.7/16.12.2003 și decizia de autorizare nr. 882.2-2/22.11.2016 pentru postul ANTENA

3) se sancționează cu amendă de 5.000 de lei pentru încălcarea prevederilor art. 64 alin. (1) lit. b) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2 - În conformitate cu prevederile art. 93 alin. (3) din Legea audiovizualului, prezenta decizie poate fi atacată direct la secția de contencios administrativ a curții de apel, fără a fi necesară formularea unei plângeri prealabile, în termen de 15 zile de la comunicare.

Art. 3 - Potrivit dispozițiilor art. 93¹ alin. (1) și (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, radiodifuzorul S.C. ANTENA 3 S.A. are obligația de a transmite pe postul ANTENA 3, în următoarele 24 de ore de la comunicare, sonor și vizual, de cel puțin 3 ori, în intervalul orar 18.00-22.00, din care o dată în principală emisiune de știri, următorul text:

“Consiliul Național al Audiovizualului a sancționat cu amendă de 5.000 de lei postul ANTENA 3, deoarece, în edițiile de știri și dezbateri din 08 august 2021, a prezentat un subiect referitor la fraudarea alegerilor locale din sectorul 1 al capitalei, fără a se asigura că informațiile oferite să fie corecte, verificate și prezentate în mod imparțial și cu bună-credință, fiind încălcate dispozițiile art. 64 din Codul audiovizualului.”

Vă atragem atenția că textul nu poate fi difuzat în calupuri de publicitate.

VICEPREȘEDINTE,

NICOLAIE BĂLAȘA SORESCU

Întocmit,
Serviciul juridic, reglementări,
și relații europene

Șef serviciu, Dumitru Ciobanu